

MARIO
VARGAS LLOSA
ORAŞUL ȘI CÂINII

Traducere din spaniolă de
COMAN LUPU

HUMANITAS
fiction

I

— Patru, a spus Jaguarul.

Fetele li s-au destins în lumina plăpândă pe care becul o arunca în încăpere prin sticla murdară a globului: pericolul trecuse pentru toți, în afară de Porfirio Cava. Nemîșcate, zărurile arătau trei și unu, iar albul lor contrasta cu mizeria de pe jos.

— Patru, a repetat Jaguarul. Cine-i?!

— Eu, a murmurat Cava. Eu am zis patru.

— Grăbește-te, i-a răspuns Jaguarul. Știi doar, al doilea pe stânga.

Pe Cava l-a luat cu frig. Spălătoarele, lipsite de ferestre, se aflau în fundul dormitoarelor, de care erau despărțite printr-o ușă subțire de lemn. În anii precedenți, iarna nu ajungea în dormitorul cadetilor decât strecurându-se prin geamurile sparte și prin crăpături; dar în acest an devenise agresivă și aproape nici un ungher al colegiului nu mai era ferit de vântul care, noaptea, reușea să pătrundă până și în spălătoare, împrăștiind duhoarea adunată peste zi și aerul mai călduț de acolo. Dar Cava se născuse și trăise la munte, era obișnuit cu iarna; nu de frig, ci de frică i se făcuse lui pielea ca de găină.

— Gata? Pot să mă duc la culcare? a întrebat Boa — un trup de uriaș și un glas pe măsură, o clacie de păr unsuros încoronând un cap cât o baniță, o față mică, cu ochii înfundați de nesomn. Ținea gura deschisă, iar de buza de jos — ieșită în afară — îi atârna un fir de tutun. Jaguarul s-a întors spre el să-l privească.

— Intru de planton la unu, a spus Boa. Aș vrea să dorm și eu puțin.

— Duceți-vă, a zis Jaguarul. O să vă scol la cinci.

Boa și Crețul au ieșit. Unul dintre ei s-a împiedicat de prag și a înjurat.

— Cum te întorci, mă trezești, a ordonat Jaguarul. Să nu întârzi prea mult. Trebuie să fie miezul nopții.

— Bine, a zis Cava. Chipul lui, de obicei de nepătruns, părea obosit. Mă duc să mă îmbrac.

Au ieșit din spălător. Dormitorul era cufundat în întuneric, dar lui Cava nu-i trebuia lumină ca să se orienteze printre cele două șiruri de paturi; cunoștea încăperea lungă și înaltă ca pe propriul buzunar. Acum peste ea domnea o liniște senină, tulburată din când în când de murmure și sfărături. Ajunse lângă patul lui, al doilea pe dreapta, rândul de jos, la un metru de ușa de intrare. În timp ce-și scotea din dulap pe dibuite pantalonii, cămașa kaki și ghetele, simți în obraz răsuflarea, duhnind a tutun, a lui Vallano, care dormea în patul de deasupra. Zări în întuneric dublul șir de dinți mari și albi ai negrului și se gândi la un rozător. Fără zgromot, își scoase pijamaua de flanel albastru și se îmbrăcă. Își aruncă pe umeri vestoul de postav. Apoi, călcând ușurel, fiindcă îi scârțâiau ghetele, se îndreptă spre patul Jaguarului, aflat în celălalt capăt al dormitorului, lângă spălător.

— Jaguarule!

— Da. Na-ți!

Cava întinse mâna și atinse două obiecte reci, dintre care unul era aspru. Păstra lanterna în mâna, iar pila o puse în buzunarul de la veston.

— Cine-i de planton? a întrebat Cava.

— Poetul și cu mine.

— Tu?!

— Îmi ține Sclavul locul.

— Să în celelalte sectoare?

— Ti-e frică?

Cava nu i-a răspuns. S-a strecurat în vârful picioarelor spre ușă. A deschis unul dintre batante cu mare grijă, dar n-a putut evita scârțăitul.

— Un hot! a strigat cineva, în întuneric. Pe el, planton!

Cava n-a recunoscut vocea. Se uită afară: curtea era pustie, slab luminată de becurile de pe platoul de defilare, care despărțea dormitoarele de un câmp acoperit cu iarbă. Ceată estompa conturul celor trei blocuri de ciment care îi adăposteau pe cadeții din anul V și le dădea un aspect ireal. Iesi. Cu spatele lipit de zidul dormitorului, rămase câteva clipe nemîșcat, fără să se gândească la nimic. De acum nu se mai putea bizui pe nimeni; Jaguarul se afla și el la adăpost. Îi învîndie pe cadetii care dormeau, pe subofițeri, pe soldații amortiți în barăcile de pe cealaltă latură a stadionului. Înțelese că dacă nu trece la acțiune o să paralizeze de frică. Socoti distanța: trebuie să traverseze curtea și platoul de defilare; apoi, adăpostit de umbrele terenului viran, să ocèlească sala de mese, birourile, dormitoarele ofițerilor și să mai traverseze o curte, de data asta mai mică și cimentată, care se sfârșea lângă clădirea cu sălile de curs, unde se termina și primejdia: patrula nu ajungea până acolo. Apoi, întoarcerea. În mod nedeslușit, dorea să-și adoarmă închipuirea și voința, să execute planul orbește, ca un robot. Petreceau zile întregi pradă rutinei, care hotără în locul lui, lăsându-se cu ușurință împins la acțiuni de care de-abia își dădea seama; acum însă era altceva, pe el căzuseră sortii pentru treaba din noaptea asta și se simtea neobișnuit de lucid.

Începu să înainteze lipit de zid. În loc să traverseze curtea, făcu un ocol, mergând de-a lungul zidului curbat al dormitorilor anului V. Ajuns la capăt, privi cu neliniște: străjuit de globuri dispuse simetric, în jurul căroră se aglomera ceată, platoul părea fără sfârșit și avea un aer misterios. Ferit de bătaia luminii, ghici în umbra deasă maidanul acoperit de iarbă. Când nu era frig, cadeții care făceau de planton aveau obiceiul să se întindă aici, ca să doarmă sau să stea de vorbă în șoaptă. Spera ca jocul de cărti să-i fi reținut în noaptea asta în vreun spălător. Merse cu pași repezi, cufundat în umbra clădirilor din stânga, păzindu-se de petele de lumină. Loviturile valurilor și resacul mării care se întindea dincolo de colegiu, în josul țărmului abrupt, îi acopereau zgromotul gheteelor. Lângă clădirea ofițerilor, îl luă cu fiori și grăbi pasul. Apoi o tăie peste platou și dispăru în întunericul de pe terenul viran. În apropiere, o mișcare neașteptată îl făcu să simtă,

ca o lovitură de pumn, cum îl invadează echipa pe care tocmai începu să o învingă. Sovăi o clipă: la un metru distanță, strălucitorii ca niște licurici, blânzi și sfioși, îl priveau ochii vigozii. „Cară-te!”, strigă înnebunit. Animalul nu reacționa nicicum. „Blestemata asta n-o fi dormind niciodată?”, se gândi Cava. „Nici nu mărâncă. Cum de n-o fi crăpat?” Se îndepărta. Cu doi ani și jumătate în urmă, când venise la Lima să-și termine studiile, se mirase văzând cum acest animal tipic montan înaintea zidurile cenușii și roase de umiditate ale Colegiului militar „Leoncio Prado”. Cine o fi adus vigozia la colegiu și din ce parte a Anzilor? Cadeții făceau pariuri, luând-o la întâmpinare: vigozia de-abia tresărea sub loviturile pietrelor. Se îndepărta încet de trăgători, cu o expresie neutră. „Seamănă cu indienii”, se gândi Cava. Urca scara de la sălile de curs. Acum nu mai era preocupat de zgomotul ghetelor; acolo nu era nimeni, doar bânci, pupitre, vânt și umbre. Străbătu cu pași mari corridorul de la etaj. Se opri. Fasciculul plăpând al lanternei îi arăta ferestra. „Al doilea pe stânga”, îi spuse Jaguarul. Într-adevăr, nu era bine prins! Cu ajutorul pilei, îndepărta chitul, adunându-l în cealaltă mână. Îl simți moale. Scoase geamul cu grija și-l puse jos. Pipăi rama ferestrei până găsi forăibărul. Fereastra se deschise larg. Ajuns înăuntru, mișcă lanterna în toate direcțiile; pe una dintre mese, lângă multiplicator, erau trei teancuri de foi. Citi: „Examen bimestrial la Chimie. Anul V. Durata probei: patruzeci de minute.” Foile fuseseră imprimate de cu seară, cerneala era încă proaspătă. Copie întrebările în grabă pe un carnet, fără a le înțelege sensul. Stinse lanterna și se întoarse la fereastră. Se cățără și sări: geamul se făcu țăndări sub ghetele lui, cu mii de zgomite. „Drace!”, gemu. Rămase pe vine, îngrozit. Și totuși urechile lui nu percepau zarva sălbatică la care se aștepta, strigătele ca niște lovitură de bici ale ofișerilor: doar propria-i respirație, găfăită de teamă. Mai aștepta câteva clipe. Apoi, uitând de lanternă, adună pe întuneric cioburile împrăștiate pe ciment și le îndesă în veston. Se întoarse în dormitor fără a-și mai lua măsuri de precauție. Dorea să ajungă mai repede, să se bage în pat, să închidă ochii. Pe terenul viran, aruncând cioburile, și-a

rănit mâinile. S-a oprit la ușa dormitorului; se simțea sfârșit. O siluetă i-a ieșit în întâmpinare.

— Gata? i-a zis Jaguarul.

— Da.

— Hai la spălător.

Jaguarul o luă înainte și intră în spălător împingând ușa cu amândouă mâinile. La lumina gălbuie dinăuntru, Cava văzu că Jaguarul e desculț; avea picioare lungi, foarte albe, cu unghii mari și murdare; miroseau urât.

— Am spart un geam, a spus, fără să ridice glasul.

Mâinile Jaguarului se năpustiră asupra lui ca doi bolizi și se înripseră în reverele vestonului, care s-au mototolit. Cava s-a cătinat, dar n-a coborât privirea sub ochii Jaguarului, ficsi și mânoși sub genele curbate.

— Mocan împuțit! a murmurat Jaguarul, încet. Nu se putea să nu te portă ca un muntean! Dacă ne înhață, jur că...

Îl mai ținea încă de revere. Cava își puse mâinile peste ale Jaguarului. Încercă să le îndepărteze, fără violență.

— Ia mâna! a zis Jaguarul. Cava simți pe față o ploaie invizibilă. Mocanule!

Cava își lăsă mâinile să cadă.

— Nu era nimeni în curte, a șoptit. N-am fost văzut.

Jaguarul i-a dat drumul; își mușca pumnul mâinii drepte.

— Nu-s ticălos, Jaguarule, a murmurat Cava. Dacă ne prind, plătesc eu și gata.

Jaguarul îl măsură din cap până în picioare. Începu să râdă.

— Muntean fricos! Ai făcut pe tine de frică. Uită-te la pantalonii tăi!

A uitat casa de pe bulevardul Salaverry, din cartierul Magdalena Nueva, unde a locuit din noaptea în care a sosit pentru prima oară la Lima, și călătoria de opt săptămâni cu mașina, defilarea satelor în paragină, a întinderilor nisipoase, a văioagelor, uneori a mării, a câmpurilor de bumbac, a satelor și iar a întinderilor nisipoase. Sta cu față lipită de fereastră, pradă excitației: „O să văd Lima.” Din când în când, mamă-sa îl trăgea spre ea, murmurând: „Richi, Ricardito.” El se gândea: „De ce-o fi plângând?” Ceilalți pasageri moțăiau sau cîteau, iar șoferul îngâna vesel un refren, mereu același.

Ricardo a rezistat de dimineață până la căderea serii, fără a-si lăua privirea de la linia orizontului, așteptând să se ivească brusc luminile orașului, ca o procesiune cu torțe. Încetul cu încetul, oboseala i-a amortit membrele, i-a tocit simțurile; în stare de somnolență, își tot repeta cu dinții strânsi: „N-o să adorm.” Și deodată, cineva l-a scuturat cu blândețe: „Scoală-te, Richi, am ajuns.” Sta pe genunchii mamei, cu capul sprijinit de umărul ei; îi era frig. Niște buze familiare i-au atins ușor gura, iar el a avut impresia că, în somn, devenise fizică. Acum mașina mergea mai încet: vedea case neclar conturate, lumini, copaci și un bulevard mai lung decât strada principală din Chiclayo. I-au trebuit câteva clipe până să-și dea seama că ceilalți călători coborâseră. Șoferul continua să fredoneze, dar fără entuziasm. „Cum o să fie?” se gândi. Și simți din nou o neliniște cumplită, pe care o mai trăise cu trei zile în urmă, când mamă-sa, luându-l deoparte, ca să nu-i audă mătușa Adelina, i-a zis: „Tată-tu n-a murit, a fost o minciună. S-a întors de curând dintr-o călătorie mai lungă și ne așteaptă la Lima.” „Am ajuns”, i-a zis mamă-sa. „Bulevardul Salaverry, dacă nu mă-nșel?” cântă șoferul. „Da, numărul treizeci și opt”, a răspuns mama. El a închis ochii și s-a făcut că doarme. Mama l-a sărutat. „De ce m-o fi sărutând pe gură?” se gândeau Ricardo, ținându-se cu mâna dreaptă de scaun. Într-un târziu, mașina se opri după mai multe ocluri. Rămase cu ochii închisi și se lipi de trupul pe care se sprijinea. Deodată, trupul mamei deveni rigid. „Beatrix”, a spus un glas. Cineva a deschis portiera. A simțit că-i luat în brațe, apoi pus jos, pe picioarele lui, și a deschis ochii: bărbatul și mamă-sa se sărutau pe gură, îmbrățișați. Șoferul se opriș din căntat. Strada era pustie și lină. Îi fixă cu privirea; buzele lui măsurau timpul, șoptind cifrele. Apoi mamă-sa se desprinse din brațele bărbatului, se întoarse spre el și-i spuse: „E tatăl tău, Richi. Sărută-l!” Fu iarăși ridicat de două brațe bărbătești și necunoscute; un chip de adult s-a apropiat de al lui, un glas i-a murmurat numele, niște buze uscate îi apăsau obrazul. Iar el a rămas țeapăn.

A uitat și restul acelei nopți, cearșafurile reci dintr-un pat ostil, singurătatea pe care se străduia s-o risipească sfotindu-se să smulgă cu privirea un obiect din întuneric, o

străfulgerare și neliniștea care îl răscolea pe dinăuntru ca un cui. „La venirea noptii, vulpile din desertul Sechura urlă ca niște diavoli; și știi de ce? Ca să spargă linăștea care le îngrozește”, îi spusesese cândva mătușa Adelina. Și lui îi venea să urle, ca viața să răsară în acea cameră în care totul părea mort. S-a sculat din pat: desculț, aproape dezbrăcat, tremurând de rușine și de umilință la gândul că ar putea intra cineva și l-ar găsi în picioare, s-a îndreptat spre ușă, de care și-a lipit urechea. N-a auzit nimic. S-a întors în pat, și a plâns, astupându-și gura cu amândouă mâinile. Când lumina a pătruns în odaie, iar strada s-a umplut de zgomote, el era tot cu ochii deschiși și cu urechile ciulite. Mult după aceea i-a auzit Vorbeau în șoaptă, până la el nu răzbătea decât un murmur de neînțeles. A auzit apoi râsete, mișcare. Ceva mai târziu, a simțit ușa deschizându-se, pași, prezența cuiva, niște mâini cunoscute care îl înveleau cu cearșaful până la gât, o răsuflare caldă pe obraji. A deschis ochii: mamă-sa zâmbea. „Bună dimineață, i-a zis ea cu duiosie. N-o pupi pe mama?” „Nu”, a spus el.

„Aș putea să mă duc și să-i spun dă-mi douăzeci de soli și parcă-l văd cum i se umplu ochii de lacrimi și-o să-mi dea patruzeci sau cincizeci, dar ar fi ca și cum i-aș spune te iert pentru ceea ce i-ai făcut mamei și n-ai decât să te destrăbălezi, numai dă-mi bistari din gros.” Sub fularul de lână, dăruit de mamă-sa cu luni de zile în urmă, buzele lui Alberto se mișcă fără zgromot. Vestonul și chipiul — înfundat până la urechi — îl apără de frig. Trupul i-s-a obișnuit cu greutatea puștiui, pe care acum aproape că n-o mai simte. „Să mă duc să-i spun ce câștigăm neacceptând câteva parale?” Lăsa-l să ne trimítă lunar un cec, până s-o căi de păcatele lui și s-o-ntoarce el acasă, dar parcă văd, o să se pună pe bocit și-o să-mi spună că fiecare trebuie să-și poarte crucea, ca Domnul nostru Iisus Hristos, și chiar dacă o să fie de acord, tot o să treacă ceva timp până s-or împăca, iar eu o să rămân mâine fără cei douăzeci de soli.” Potrivit regulamentului, cadetii de planton trebuie să patruleze prin curtea anului respectiv și pe platou, dar el își face rondul mergând prin spațele dormitoarelor, pe lângă gardul înalt și decolorat care

protejează fațada principală a colegiului. De aici, vede prin grilaj, dungătă ca spinarea unei zebre, șoseaua asfaltată care șepuiște la picioarele gardului și linia țărmului abrupt, ascultă zbuciumul mării și, dacă ceața nu-i prea deasă, distinge în depărtare, ca o navă luminată, faleza cu stațiunea balneară din La Punta, pătrunzând în mare asemenea unui dig, iar în celălalt capăt, închizând golful nevăzut, evantaiul strălucitor al cartierului său, Miraflores. Ofițerul de serviciu trece în revistă plantoanele din două în două ceasuri: la ora unu, o să-l găsească în post. Între timp, Alberto își face planuri în legătură cu învoirea de sămbătă. „S-ar putea ca vreo zece tipi să viseze după filmul ăsta și, văzând atâtea cucoane în slip, atâtea picioare, atâtea pântece și alte alea, să-mi comande istorioare, dar ei nu prea plătesc dinainte și când să le mai fac și pe astea, că mâine avem examen și trebuie să-i plătesc Jaguarului pentru subiecte, numai dacă Vallano n-o să-mi sufle cumva în schimbul scrisorilor, dar cine se poate bizui pe un negru! S-ar putea să-mi ceară scrisori, dar cine mai plătește cu bani gheăță spre sfârșitul săptămânii, dacă încă de miercuri toată lumea și-a păpat și ultimul sfanț la «Perlita» sau la cărți? Aș putea cheltui douăzeci de soli dacă tipii consemnați mi-ar cere să le cumpăr tigări, iar eu le-ăș plăti cu scrisorele și istorioare, și ce scandal ar ieși, sau să găsesc douăzeci de soli într-un portofel pierdut prin sala de mese ori prin clase ori la closete sau să fac acum o deschidere printr-un dormitor al căinilor și să deschid dulapuri până-mi adun și douăzeci de soli sau mai bine să iau cincizeci de bănuți de la fiecare, ca să nu se prea observe, numai că aşa va trebui să cotrobă prin patruzeci de dulapuri fără să trezesc pe cineva, socotind că o să găsesc în fiecare dintre ele cincizeci de centime, sau aş putea să mă duc la un subofițer ori la un locotenent, împrumutați-mi douăzeci de soli, că vreau să merg și eu la Picioare-de-Aur, sunt deja bărbat și cine dracu' strigă acolo?...”

Aducându-și aminte că-i de planton și că și-a părăsit postul, lui Alberto îi trebuie să cîteva clipe până să identifice glasul. Aude din nou vocea, mai tare, „ce-i cu cadetul ăsta?” de data astă îi intră în funcțiune și trupul și mintea, ridică privirea și distinge, într-un vălmășag, zidurile corpului de

gardă, mai mulți soldați așezăți pe o bancă, statuia eroului care, cu spada scoasă din teacă, amenință ceață și umbrele, își închipuie numele scris pe lista celor consemnați, inima îi bate nebunește, îl cuprinde panica, limba și buzele i se mișcă imperceptibil, între eroul de bronz și el, la mai puțin de cinci metri, îl vede pe locotenentul Remigio Huarina, care se uită la el înținându-și mâinile la centură.

— Ce faci aici?

Locotenentul înaintează spre Alberto, iar el observă, în spatele ofițerului, pata de mușchi ce întunecă blocul de piatră pe care se sprijină eroul, sau mai bine zis o ghicește, fiindcă luminile din clădirea corpului de gardă sunt opace și îndepărtate, ori poate o inventează: e posibil ca soldații din gardă să fi frecat și spălat piedestalul chiar în acea zi.

— Hei! zice locotenentul, aflat în fața lui. Ce se petrece aici?

Imobil, cu mâna dreaptă întepenită pe chipiu, încordat, cu toate simțurile la pândă, Alberto rămâne mut în fața omulețului cu siluetă vag conturată care așteaptă tot nemîșcat, fără a-șidezlipi mâinile de centură.

— Vreau să vă cer o consultatie, domnule locotenent, spune Alberto. „Aș putea să mă jur că mor de durere de burtă, că aș vrea o aspirină sau altceva, mama e grav bolnavă, vigonia a fost omorâtă, aș putea să-l rog...“ Voiam să zic... o consultatie morală, adică...

— Ce spui?

— Am o problemă, zice Alberto, rigid. „...să-i spun că tata e general, contraamiral, mareșal și jur că pentru fiecare punct în fișă de consemnări o să pierdeți câte un an la avansare, aș putea...“ E vorba de ceva personal. Se oprește, șovăie o clipă, apoi minte: Domnul colonel ne-a zis odată că am putea cere sfaturi ofițerilor noștri. În chestiuni personale, voi am să zic.

— Numele și secția, spune locotenentul. A coborât mâinile de la centură; acum pare mai fragil și mai mic. Face un pas înainte și Alberto îi vede, foarte aproape și jos, botul, ridurile din jurul ochilor expresivi, de batracian, față rotundă, contractată într-o grimasă care se vrea implacabilă, dar care e doar patetică, aceeași pe care o adoptă când ordona

tragerea la sorti a aplicării consemnului, o inventie a lui: „Brigadieri, marcați câte șase puncte la toți cu numărul trei și multiplii lui trei.”

— Alberto Fernández, anul V, secția întâi.

— La obiect! spune locotenentul. La obiect!

— Cred că-s bolnav, domnule locotenent. Vorbesc de cap, nu de trup. În fiecare noapte am coșmaruri. Alberto și-a coborât pleoapele, făcând pe umilul, vorbește foarte rar, fără să aibă nimic în minte, lăsându-și buzele și limba să se descurce singure, să țeasă un păienjeniș, să născocească un labirint care să năucească broasca râioasă. Niște lucruri îngrozitoare, domnule locotenent. Uneori visez că ucid, că sunt urmărit de niște animale cu chip de om. Mă trezesc lac de transpirație și tremurând. Ceva îngrozitor, domnule locotenent, vă jur.

Ofițerul se uită atent la chipul cadetului. Alberto descoperă că ochii broaștei râioase au căpătat viață; neîncrederea și surpriza scăpără în pupile sale ca două stele muribunde. „Aș putea să râd, aș putea să plâng, să ţip, aș putea să-o iau la fugă.” Locotenentul Huarina și-a terminat examenul. Brusc, face un pas înapoi și exclamă:

— Dar ce dracu', doar nu-s popă! Pentru consultații morale, du-te la mă-ta sau la tat-tu!

— N-am vrut să vă supăr, domnule locotenent, bâiguie Alberto.

— Ia spune, și cu brasarda asta ce-i? zice ofițerul, apropiindu-și botul, cu ochii dilatați. Ești de planton?

— Da, domnule locotenent.

— Nu știi că postul nu se părăsește niciodată, numai mort?!

— Ba da, domnule locotenent.

— Consultații morale! Ești un tarat. Alberto își ține respirația: grimasa a dispărut de pe chipul locotenentului Remigio Huarina, gura i s-a deschis, i s-au mărit ochii, pe frunte i-au apărut cute. Râde. Să fiu al dracului dacă nu ești un tarat! Du-te și-ți fă plantonul la dormitor. Si zi mersi că nu te consemnez.

— Am înțeles, domnule locotenent.

Alberto salută, se întoarce și timp de o fracțiune de secundă și vede pe soldații din corpul de gardă aplecați pe

bancă. În spatele lui se aude: „Ce dracu', doar nu suntem popi!” În fața lui, spre stânga, se înalță trei clădiri de ciment: anul V, apoi anul IV, iar mai în spate, anul III, dormitoarele căinilor. Ceva mai încolo lâncezește stadionul: terenul de fotbal invadat de buruieni, pistă de atletism plină de găuri și de cuibare, tribunele de lemn roase de umezeală. De cealaltă parte a stadionului, după o construcție părăginită — baracamentul soldaților —, se află un zid cenușiu unde se sfârșește lumea Colegiului militar „Leoncio Prado” și încep întinsele maidane ale cartierului La Perla. „Să dacă Huarina și-ar fi coborât privirea și mi-ar fi văzut ghetele și dacă Jaguarul n-are întrebările de la chimie și dacă e în posesia lor și nu are încredere în mine și dacă mă înființez la Picioare-de-Aur și-i zic sunt de la «Leoncio Prado» și vin pentru prima oară, o să-ți port noroc, și dacă mă întorc în Miraflores și-i cer douăzeci de soli unuia dintre prietenii, și las ceasul amanet, și dacă nu trec la chimie și dacă n-am șireturi la inspectia de mâine, sunt un om terminat, da, dom'le.” Alberto înaintează încet, tărându-și ușor picioarele; la fiecare pas, ghetele lui, fără șireturi de o săptămână, dau să-i iașă. A parcurs jumătate din distanța care separă anul V de statuia eroului. Până acum doi ani, repartizarea dormitoarelor era diferită; cadetii din anul V ocupau dormitoarele dinspre stadion, iar căinii pe cele din apropierea corpului de gardă; anul IV a stat dintotdeauna la mijloc, între dușmani. Când a fost schimbat directorul colegiului, noul colonel a hotărât actuala repartizare. Si a dat explicații într-un discurs: „Dreptul de a dormi în apropierea eroului nostru eponim trebuie câștigat. De acum înainte, cadetii din anul III vor ocupa dormitoarele din fund. Apoi, cu fiecare an, se vor aprobia de statuia lui Leoncio Prado. Si sper ca la terminarea colegiului să și semene cât de cât cu el, care a luptat pentru libertatea unei țări care nu era încă Peru. Cadeti, la dracu', în armată trebuie respectate simbolurile.”

Si dacă și fur șireturile lui Arróspide, ar trebui să fiu un ticălos să-i fac o figură ca asta unui băiat din Miraflores, când sunt în secție o grămadă de mocani care-și petrec anul închiși de parcă le-ar fi frică de stradă, ceea ce nu-i imposibil, să căutăm pe altcineva. Si dacă le fur de la unul din Cerc, de